

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a(z)

55 521 02

SZÍNPADI FÉNYTERVEZŐ SZAKKÉPESÍTÉS-RÁÉPÜLÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 55 521 02 számú, Színpadi fénytervező megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés-ráépülés alapadatai

A szakképesítés-ráépülés azonosító száma: 55 521 02

Szakképesítés-ráépülés megnevezése: Színpadi fénytervező

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés

Ágazati besorolás száma és megnevezése: VI. Hang-, film- és színháztechnika

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 0,5 év

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: 54 521 07 Színháztechnikus, scenikus

vagy iskolai előképzettség hiányában: .....

Bemeneti kompetenciák: .....

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: .....

Pályaalkalmassági követelmények: .....

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Biztonságtechnika	-
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés-ráépülés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát 1 évfolyamos képzés esetén: 1120 óra (32 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát szabadsáv nélkül 1 évfolyamos képzés esetén: 1008 óra (32 hét x 31,5 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát 0,5 évfolyamos képzés esetén: 560 óra (16 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát szabadsáv nélkül 0,5 évfolyamos képzés esetén: 504 óra (16 hét x 31,5 óra)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
	Összesen	5,5	8,5
	Összesen	14,0	
Ecsetünk a fény	Művészi fénytan	5,5	
	Művészi fénytan gyakorlat		8,5

A 2. számú táblázat „A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja” megadja a fent meghatározott heti óraszámok alapján a teljes képzési időre vonatkozó óraszámokat az egyes tantárgyak témaköreire vonatkozóan is (szabadsáv nélküli szakmai óraszámok).

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma
	Összesen	198	306
	Összesen	504	
Ecsetünk a fény	Művészi fénytan	198	0
	Színpadai fénytervezés	72	
	Világítási terv dokumentálása	54	
	Színpadai világítási terv megvalósítása	72	
	Művészi fénytan gyakorlat	0	306
	Színpadai fénytervezés		108
	Világítási terv dokumentálása		90
	Színpadai világítási terv megvalósítása		108

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

12072-16 azonosító számú

**Ecsetünk a fény
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12072-16 azonosító számú Ecsetünk a fény megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Művészi fénytan	Művészi fénytan gyakorlat
FELADATOK		
Irányítja a rendezői és tervezői instrukciók alapján a darabok bevilágítási és egyéb ide kapcsolódó munkáit, a megbeszélte határidők betartásával.	x	x
Megtervezi a rendezői és tervezői instrukciók alapján a bemutatandó darabok művészi világitási látványát.	x	x
Együttműködik a szakterületek felelős vezetőivel.		x
Feladata a tevékenységi körének megfelelő feladatok specifikálása és koordinálása, a szükséges fejlesztések kivitelezésében való részvétel, a műszaki, technikai munkálatok felügyelete, az üzemeltetés ellenőrzése.		x
Felelősségi körébe tartozik az intézmény világitástechnikai eszközeinek összehangolt működésének biztosítása.		x
A kapott tervek alapján megtervezi a munkafolyamatokat és felmérni az ahhoz szükséges technikai eszközöket és anyagszükségletet	x	x
A színházi műszaki rajzokat értelmezi, és alkalmazza.		x
A munkájával összefüggő dokumentációk kezeli	x	x
Megtervezi és lebonyolítja az előadás világitástechnikai folyamatait	x	x
Alkalmazza az intézményre vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat	x	x
Irányítja a rendezői és tervezői instrukciók alapján a darabok bevilágítási és egyéb elektromos munkáit, a megbeszélte határidők betartásával.		x
Határidőre elkészíteti a produkciók világitási kellékeit, anyagait, egyedi világitási berendezéseit.		x
A világitás tervről szcenáriumot készít, és azt okmánszerűen kezeli.	x	x
A bemutatandó darabok szcenikai igényeinek biztosításához szükséges színpadi szerelések megtervezésére, kivitelezésének irányítására		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Művészettörténeti ismeretek	x	

Vizuális művészeti ismeretek	x	
A színházi világítás története ismerete	x	
A fény művészi alkalmazásának kialakulása. (Appia, Craig, Reinhardt, Fortuny, Svoboda)	x	
A színházi világítás alapjai.	x	
Színpad fényceltő eszközök.	x	x
A színpad fény alkalmazása.	x	x
Fénydramaturgia alapok, atmoszféra, díszlet, jelmez, játéktér, szereplők	x	
Stúdió előadás világítás tervezés elmélete	x	
Nagyszínpad világítás tervezés elmélete	x	
Prózai előadások világítástervezés	x	x
Opera, operett, tánc világítástervezés	x	x
Tánc, balett előadások világítástervezés	x	x
Show világítástervezés	x	x
Világítási terv dokumentálása	x	x
Színpad tér és díszlet virtuális kialakítása és bevilágítása számítógépes tervező szoftver alkalmazásával.	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Idegen nyelvű géphasználati feliratok értelmezése, megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	
Színpad alarajz olvasása, értelmezése	x	x
Műszaki rajz olvasása, értelmezése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Térlátás		x
Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányítási készség		x
Kezdeményezőkézség		x
Prezentációs készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x
Rendszerekben való gondolkodás	x	x

1. Művészi fénytán tantárgy

198 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A fény művészi alkalmazása
A színpadi világítás története
Fénytechnika a színháztörténetben
Tervezés és koncepciók kialakulása
A színpad megvilágításának elmélete (színházak és színpadterek)
Fényirányok, világítási pozíciók
Fényvetők elhelyezése és alkalmazása

Színpadi látvány és fénytervezés
Díszlet és játéktér megvilágítás
Színpadi hatásvilágítás
Színek és effektek
Fényirányok és fényminőségek a térben

A művészi világítás elméleti ismeretei
Fénydramaturgia
A fény jellemzői
Fényformálás
Világítástervezés, kivitelezés
Tervezési dokumentálás, scenáriumkészítés

1.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Színpadi fénytervezés

72 óra

Művészettörténeti ismeretek
Vizuális művészeti ismeretek
A színházi világítás története ismerete
A fény művészi alkalmazásának kialakulása. (Appia, Craig, Reinhardt, Fortuny, Svoboda)
A színházi világítás alapjai.
Színpadi fénykeltő eszközök.
A színpadi fény alkalmazása.
Fénydramaturgia alapok, atmoszféra, díszlet, jelmez, játéktér, szereplők
Stúdió előadás világítás tervezés elmélete
Nagyszínpad világítás tervezés elmélete
Prózai előadások világítástervezés
Opera, operett, tánc világítástervezés
Tánc, balett előadások világítástervezés
Show világítástervezés
Világítási terv dokumentálása
Színpadi tér és díszlet virtuális kialakítása és bevilágítása számítógépes tervező szoftver alkalmazásával.

1.3.2. *Világítási terv dokumentálása*

54 óra

Szükséges dokumentumok fajtái
Dokumentumok alkalmazása
Dokumentumok érvényessége
Dokumentumok kezelése
Dokumentumok tárolása

1.3.3. *Színpadai világítási terv megvalósítása*

72 óra

Irányítja a rendezői és tervezői instrukciók alapján a darabok bevilágítási és egyéb ide kapcsolódó munkáit, a megbeszélte határidők betartásával.
Megtervezi a rendezői és tervezői instrukciók alapján a bemutatandó darabok művészi világítási látványát.
Együttműködik a szakterületek felelős vezetőivel.
Feladata a tevékenységi körének megfelelő feladatok specifikálása és koordinálása, a szükséges fejlesztések kivitelezésében való részvétel, a műszaki, technikai munkálatok felügyelete, az üzemeltetés ellenőrzése.
Felelősségi körébe tartozik az intézmény világítástechnikai eszközeinek összehangolt működésének biztosítása.
A kapott tervek alapján megtervezi a munkafolyamatokat és felmérni az ahhoz szükséges technikai eszközöket és anyagszükségletet
A színházi műszaki rajzokat értelmezi, és alkalmazza.
A munkájával összefüggő dokumentációkat kezeli
Megtervezi és lebonyolítja az előadás világítástechnikai folyamatait
Alkalmazza az intézményre vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat
Irányítja a rendezői és tervezői instrukciók alapján a darabok bevilágítási és egyéb elektromos munkáit, a megbeszélte határidők betartásával.
Határidőre elkészíti a produkciók világítási kellékeit, anyagait, egyedi világítási berendezéseit.
A világítás tervről szcenáriumot készít, és azt okmányszerűen kezeli.
A bemutatandó darabok szcenikai igényeinek biztosításához szükséges színházi szerelések megtervezésére, kivitelezésének irányítására

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Oktatóterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	Előadás			x	projektor, számítógép, internetkapcsolat
2.	Magyarázat			x	

3.	Megbeszélés		x		
4.	Házi feladat	x			számítógép, internetkapcsolat
5.	Jegyzetelés	x			
6.	Rendszerezés	x			

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatározás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz készítése leírásból	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x			
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Feladattal vezetett szerkeztelemzés	x			

6.2.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
------	---	---	--	--	--

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Művészi fénytán gyakorlat tantárgy

306 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Az alábbi témakörök gyakorlati alkalmazása:

Tervezés és koncepciók

A színpad megvilágításának elmélete (színházak és színpadterek)

Fényirányok, világítási pozíciók

Fényvetők elhelyezése és alkalmazása

Színpadi látvány és fénytervezés

Díszlet és játéktér megvilágítás

Színpadi hatásvilágítás

Színek és effektek

Fényirányok és fényminőségek a térben

A művészi világítás elméleti ismeretei

Fénydramaturgia

A fény jellemzői

Fényformálás

Világítástervezés, kivitelezés

Tervezési dokumentálás, szcenáriumkészítés

2.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Művészet

2.3. Témakörök

2.3.1. Színpadi fénytervezés

108 óra

Az alábbi témakörök gyakorlati alkalmazása:

A színházi világítás alapjai.

Színpadi fénykeltő eszközök.

A színpadi fény alkalmazása.

Fénydramaturgia alapok, atmoszféra, díszlet, jelmez, játéktér, szereplők

Stúdió előadás világítás tervezés elmélete

Nagyszínpad világítás tervezés elmélete

Prózai előadások világítástervezés

Opera, operett, tánc világítástervezés

Tánc, balett előadások világítástervezés

Show világítástervezés

Világítási terv dokumentálása

Színpadi tér és díszlet virtuális kialakítása és bevilágítása számítógépes tervező szoftver alkalmazásával.

2.3.2. *Világítási terv dokumentálása*

90 óra

Az alábbi témakörök gyakorlati alkalmazása:
Szükséges dokumentumok fajtái
Dokumentumok alkalmazása
Dokumentumok érvényessége
Dokumentumok kezelése
Dokumentumok tárolása

2.3.3. *Színpad világi terv megvalósítása*

108 óra

Díszletek, játékterek bevilágítása, különböző koncepciók alkalmazásával.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Színházterem, gyakorlati helyszín

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	Magyarázat			x	színpadtechnikai eszközök
2.	Szemléltetés			x	színpadtechnikai eszközök
3.	Megfigyelés	x			színpadtechnikai eszközök
4.	Projekt		x		
5.	Házi feladat	x			számítógép, internetkapcsolat

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		számítógép, internet
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			számítógép, internet
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.4.	rendszerajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték				
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			világítástechnikai eszközök
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x			világítástechnikai eszközök
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x			világítástechnikai eszközök
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			világítástechnikai eszközök
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Tárgyminták azonosítása	x			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			világítástechnikai eszközök
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			világítástechnikai eszközök

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.